

VIRTAIN KAUPUNGIN KUUSIJÄRVENPERÄ – UURASJÄRVI RANTAASEMAKAAVAN MUUTOS 2023. KAAVALUONNOKSESTA SAADUT LAUSUNNOT JA NIIHIN LAADITUT VASTINEET.

Pirkanmaan ELY-keskus

Virtain kunta on pyytänyt Pirkanmaan ELY-keskukselta lausuntoa 20.9.2023 päivätystä

Kuusijärvenperä-Uurasjärven ranta-asemakaavan muutoksesta. ELY-keskus ei anna lausuntoa ko.

lausuntopyynnöstä, mutta esittää seuraavat huomiot: Kaavassa esitetty M -merkintä on vanhentunut. Tämä merkintä olisi hyvä päivittää RA -merkinnäksi.

Kaavan yleismääräykset tulee tarkistaa ja tarvittaessa päivittää nykylainsäädännön tasolle.

Jätevesien käsittelyn ohjaukseksi suositellaan lisättävän lauseke: "Jätevedet on käsiteltävä ympäristösuojeluviranomaisen edellyttämällä tavalla."

ELY-keskus pyytää toimittamaan kaavan ehdotusvaiheessa tiedoksi. Vastine Merkitään tiedoksi

Vastine

Loma-asunnon aluetta koskeva M-1 kaavamerkintä on muutettu RA-1 merkinnäksi.

Yleismääräystä on tarkistettu vastaamaan nykylainsäädäntöä.

Pirkanmaan liitto

Viitaten Pirkanmaan liittoon 21.9.2023 saapuneeseen lausuntopyyntöön totean, että Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa Kuusijärvenperä-Uurasjärvi ranta-asemakaavan muutoksen luonnoksesta.

Teknisluonteisena täydennyksenä pyydän kuitenkin tarkistamaan kaavaselostusta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa siten, että tekstistä selviää suunnittelualueelle osoitettu maakuntakaavamerkintä: Maaseutualue. Merkinnällä osoitetaan alueet, jotka on ensisijaisesti tarkoitettu maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen käyttöön. Merkintää koskevan suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa

suunnittelussa alueelle voidaan osoittaa vaikutuksiltaan paikallisesti merkittävää maankäyttöä.

Lisäksi tuon tiedoksi, että Pirkanmaalla laaditaan parhaillaan Pirkanmaan vaihemaakuntakaavaa (Elonkirjo ja energia), jossa Virtain koillisosaan on osoitettu tuulienergiatuotannon alue. Kaavasta valmistellaan parhaillaan ehdotusta viranomaisten kuultavaksi.

Vastine

Maakuntakaavamääräys on lisätty kaavaselostukseen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan. Lisäksi asiakirjoihin on kirjattu maininta valmistelussa olevasta vaihemaakuntakaavasta.

Pirkanmaan maakuntamuseo

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Suunnittelualue sijoittuu 11 km etäisyydelle Virtain keskustasta, sen koillispuolelle, Kangasniemen kylään, Isojärven etelärannalle. Kaavamuutoksen tavoitteena on yhdistää kaksi vierekkäistä lomarakennuspaikkaa ja osoittaa jäljelle jäävälle nykyistä isompi rakennusoikeus. Tutustuttuaan hankkeeseen Pirkanmaan maakuntamuseo toteaa seuraavaa.

Kaava-aineiston, karttojen ja ilmakuvioiden perusteella suunnittelualueelle on 1950-luvulla rakennettu metsäkämppä ja osin hirsirunkoinen rantasauna. 1970-luvulla niitä on täydennetty talousrakennuksella. Metsäkämppä on 1990-luvulla tuhoutunut tulipalossa, mutta sauna ja talousrakennus ovat säilyneet. Alueelta ei valtakunnallisissa tai maakunnallisissa rakennetun ympäristön tai maiseman inventoineissa ole tunnistettu erityisiä arvoja. Suhteellisen vaatimattomilla puustoisella tontilla sijaitsevilla vapaa-ajanrakennuksilla ei myöskään voida todeta olevan erityisiä paikallisesti merkittäviä kulttuurihistoriallisia tai maisemallisia arvoja.

Kaava-alueelta ja sen läheisyydestä ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita arkeologisia kohteita. Kaava-alue on pinta-alaltaan hyvin pieni, ja sen arkeologista potentiaalia voidaan pitää vähäisenä. Näin ollen Pirkanmaan maakuntamuseolla ei ole hankkeesta kulttuuriperinnön osalta huomautettavaa. Mikäli hanke etenee kaavaluonnoksessa esitettyjen periaatteiden mukaisesti, kaavaehdotuksesta ei ole välttämätöntä pyytää maakuntamuseon lausuntoa.

Vastine

Merkitään tiedoksi

Suomen luonnonsuojeluliiton Virtain-Ruoveden yhdistys ry

Ensimmäiseksi kiinnitti huomiota kaavaselostuksen alkupuolella kaavamuutoksen kohteen sijainnin määrittäminen, s. 3, kohta 1.2. Sijainti: ”Kaavamuutosalue sijaitsee Virtain Simoskylässä Uurasselän rannalla Kokonniemessä. Kaava-alue sijaitsee 9,5 km etäisyydellä Virtain keskustasta, sen itäpuolella.” Kartalla sijainti on merkitty oikein, sijainti tulee korjata myös tekstiin.

Kaavamuutosalue sijaitsee siis Kuusijärvenperällä Isojärven rannalla, joka on n. 1,9 km pitkä ja kapea, kaakko-luode suunnassa oleva järvi. Pinta-alaltaan se on 27,9 hehtaaria, rantaviivaa sillä on 5,4 km, syvyystietoja ei ole saatavilla. Järven vesistökuormitus muodostuu lähes kokonaan metsätalouden harjoittamisesta, mutta myös loma-asutuksesta aiheutuu kuormitusta. Järven rannoilla on yhteensä kahdeksan käytettyä rakennuspaikkaa.

Luontoselvitys oli todella suppea ja kohdistui pelkästään kyseessä olevaan kohteeseen. Selvitys olikin nimetty luontokatselmukseksi ja sellainen se myös oli. Raportissa ei arvioitu järven tilaa eikä ympäröivää luontoa, mikä olisi antanut selvityksestä luotettavamman kuvan. Luontoselvityksen tekoon on ympäristöministeriö julkaissut ohjeen ja sitä soisi noudatettavan, oli kohde pieni tai iso.

Joitakin vuosia sitten Isojärven eteläpäästä lähtevässä ojauomassa oli majavapato, joka hajotettiin ja tietävästi sen jälkeen ei patoa ole rakennettu. Rakennuspaikkoja suunniteltaessa on hyvä pitää mielessä, että majavat voivat tukkia ojan ja sen seurauksena nostaa järven pinnankorkeutta. Yhdistyksen mielestä majavien toiminta on pelkästään positiivinen asia, sillä kun järven vesitilavuus nousee, laimenevat myös kuormittavuustekijät (ravinteet, humus). Sen lisäksi majavan padolla on myönteinen vaikutus alapuolisen vesistöön, sillä padossa veden alla olevien puiden päälle muodostuu bakteerien ja sienten yhteisö, joka omalta osaltaan käyttää ravinteita ja siten pienentää vesistökuormitusta, ollen varsin edullinen vedenpuhdistamo.

Majavien lisäksi myös runsaat sateet voivat nostaa vesistöjen pinnankorkeuksia paljon totuttua ylemmäksi.

Kaavamääräyksissä ei ole mainintaa rakennusten vähimmäisetäisyydestä rantaviivaan.

Isojärven pohjoisen rannan kaavamääräysten mukaan (Isojärven rantakaava) loma-asunnon etäisyys keskivedenmukaisesta rantaviivasta tulee olla vähintään 30 metriä ja saunan etäisyys 20 metriä. Nämä määräykset tulisi sisällyttää myös tähän kaavaan, edellyttäen että maastollisesti 20 metriä on riittävä etäisyys suojaamaan rakennuksen tulvalta.

Kaavaselostuksesta ei selviä, mistä kiinteistölle tulee käyttövesi. Tuodaanko se mukana vai onko kiinteistöllä jo olemassa oleva kaivo? Kiinteistön koillispuolella, noin 75 metrin etäisyydellä kiinteistön rajasta, on maastokarttaan merkitty lähde. Rakennustöiden valmistelussa on syytä ottaa lähde huomioon ja ehkäistä rakennustoiminnan vaikutukset lähteeseen.

Kaava-määräyksissä tulisi kieltää räjäytystyöt ja kallion muokkaaminen. Kiinteistöllä olemassa olevan saunan etäisyys rantaviivasta on selkeästi alle 20 metriä, johdetaanko

pesuvedet kauemmas rannasta, että kaavamääräysten etäisyysvaatimus (pesuvedet imeytettävä maahan vähintään 20 metrin päähän rantaviivasta) täyttyy?
Kaavamääräyksissä tulisi vaatia kiinteistöille käytettäväksi kuivakäymälöitä.

Arvioidessaan kaavan vaikutuksia maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon, kaavan laatija kuittaa nuo monet arvioitavat asiat vain parilla sanalla, ei vaikutuksia. Tämä johtaa ihmisiä harhaan, sillä rakentamisella ja maankäytöllä on aina vaikutuksia, vähintäänkin ilmaan ja ilmastoon, tässä tapauksessa helposti myös maa- ja kallioperään sekä veteen. Vaikutuksia ei kaavaselostuksessa ole arvioitu luotettavasti.

Maailma muuttuu nyt nopeasti, nopeammin kuin maankäyttö- ja rakennuslaki ikinä kykenee muuttumaan sen mukana. Kunnan tulisi kaavoittajana huolehtia että kaavamääräyksin ehkäistään luontokatoa ja ilmastopäästöjä, joita poikkeuksetta kaikesta maankäytöstä aiheutuu.

Vastine

Kaavaselostuksen sijaintitietoja koskeva teksti on tarkistettu.

Kaavamuutoksella poistetaan kaavasta toinen rakennuspaikka. Lähtökohtaisesti tämänkaltaisella kaavamuutoksella on myönteinen vaikutus alueen luonnonoloihin. Tästä lähtökohdasta johtuen ei kaavoituksen yhteydessä ole nähty tarpeelliseksi laaja-alaisemman luontoselvityksen laadintaa.

Nykyinen saunarakennus sijoittuu 2,5m järven pinnan yläpuolelle ja varsinaisen vapaa-ajan asunnon rakennusalue 5 m järven pinnan yläpuolelle. Näin ollen kaavamuutoksen osalta ei majavien osalta nähdä tulvariskivaaraa olemassa olevien ja rakennettavien rakennusten osalta.

Jätevesien osalta kaavan yleismääräystä on tarkistettu seuraavaan muotoon: ”Jätevedet käsitellään voimassa olevien ympäristönsuojelun haja-asutuksen jätevesikäsitteilyä koskevien pykälien, valtioneuvoston antamien asetusten ja kaupungin ympäristönsuojelumääräysten mukaisesti”. Jätevesiä ja käyttövetä koskevat asiat ratkotaan rakennusluvan yhteydessä.

Kaavamuutoksen vaikutuksia arvioidaan suhteessa nyt voimassa olevaan kaavaan, joka mahdollistaisi kahden erillisen vapaa-ajan asunnon rakentamisen. Kaavamuutoksella kaavasta poistetaan toinen rakennuspaikka. Näin ollen kaavamuutoksella ei nähdä olevan haitallisia vaikutuksia tai ne ovat myönteisiä luonnonympäristön kannalta.

Kaavaratkaisun voidaan nähdä ehkäistävän luontokatoa ja ilmastopäästöjä.

Virtain kaupungin lupapalvelulautakunta

Päätösehdotus: Lupapalvelulautakunta puoltaa ranta-asemakaavan muutosluonnosta.

Päätös: Lupapalvelulautakunta päätti yksimielisesti ottaa tämän asian käsittelyyn kokouksessa (hallintosääntö 138 §). Päätösehdotus hyväksyttiin keskustelun jälkeen.

Vastine

Merkitään tiedoksi